

[Edvard Sørensen.]

og socialdemokrater, der begge havde en mere negativ stilling til spørgsmålet end vi. Hvis venstre ikke havde ført forhandlingerne med disse to partier frem til en løsning, var der ingen løsning kommet, men der er vel grund til at tro, at hvis vi havde haft de konservative med, kunne vi være nået noget længere i positiv retning.

Det lykkedes ikke venstre at trække radikale og socialdemokrater så langt, som vi havde ønsket. Specielt havde vi ønsket, at de åbne brugsforeninger skulle beskattes med samme satser som de lukkede. Hvis dette var sket, var provenuet af skatten blevet højere, end tilfældet nu bliver. Iøvrigt må man jo huske på, at den statistik, som nu er offentliggjort for statskatten, viser både for antallet af beskattede foreninger og selve skattebeløbet en betydelig fremgang. Antallet af beskattede foreninger er steget fra knapt 1 900 til knapt 3 200, produktions- og salgsforeninger fra 367 til 1 473, medens selve skattebeløbet er steget til mellem det 3- og 4-dobbelte.

Man mangler vel endnu sikre tal for kommuneskat. Her er forholdet det, at efter den gamle ordning betalte de fleste brugsforeninger overhovedet ikke kommuneskat. Nu skal derimod alle brugsforeninger betale kommuneskat. Det er derfor ikke helt rigtigt at bedømme den nye lov ud fra den nu foreliggende statistik. Men dertil kommer, som det udtrykkelig blev fremhævet af venstres ordfører ved lovforslagets anden behandling, at denne beskatning i første omgang nødvendigvis må være et forsøg.

Det er første gang, disse foreningers formuer er blevet gjort til skattegrundlag. Derfor kunne man ikke på forhånd vide, hvilke beløb disse formuer ville andrage, når de blev skattemæssigt ansat, og derfor kunne man heller ikke vide bestemte, hvor meget skatten ville indbringe. Her måtte vi nøjes med visse skønsmæssige opgørelser, som vi fik frem i udvalget. Der må derfor gå nogle år, før man fuldtud kan bedømme, i hvilken grad de satser, vi vedtog i fjor, fører til det mål, venstre hele tiden har stræbt efter, nemlig en lighed i forhold til beskatningen af andre foretagender. Det kan ikke ses på grundlag af et enkelt års statistik; netop fordi man anvender formuerne som skattegrundlag, vil brugsforeningernes skat komme til at svinge mindre fra år til år, end tilfældet er med købmændenes, og derfor må der gå nogle år, før man kan se den gennemsnitlige virkning. Men hvis den offentlige debat skal være ren, så må et forsøg bedømmes som et forsøg,

og det er urigtigt at fremstille det, som om det var det sidste ord i sagen, vi fra venstres side havde sagt.

Jeg fremhævede udtrykkelig i fjor og ved sagens første behandling her, at hvis de satser, der er vedtaget, ikke, når erfaringerne er tilstrækkelig store, viser sig at føre til den tilsigtede lighed, så er det vort standpunkt, at denne lov skal optages til revision. Det, som her skiller de konservative og de partier, som vedtog brugsforeningsskatten, er, at vi ønsker at stille købmændene og brugsforeningerne lige. Forskellen mellem dem er, at brugsforeningerne har en skattefri formue, som de kan sætte ind i virksomheden, medens købmændenes formue bliver beskattet, og derfor har vi forsøgt på at skabe en ligestilling på dette grundlag, men vi ønsker ikke at gå med til en beskatning af indkomsterne. Dette er stadig venstres syn på sagen, og vi kan forlange at blive bedømt efter det standpunkt, vi indtager.

Under de udvalgsforhandlinger, vi har ført, har vi også drøftet dette spørgsmål, og jeg vil gerne på mit partis vegne opfordre finansministeren til, så snart det er forligt, at foretage en undersøgelse af brugsforeningsskatten, for at vi kan få et materiale frem, der viser, om vi igennem den beskatning, der er gennemført, har nået det mål, vi fra vor side ønskede skulle nås.

Ved det forlig, der nu er afsluttet, er der efter vor opfattelse opnået dette, at inflationen i vort land i nogen måde er bremset, skattestigningen er standset og en ordning af Marshallpengene klaret, i hvert fald for de første to år. Derved er nogle af de problemer, der lå for, løst, men mange ligger endnu forude, her ikke mindst overtrækket på nationalbanken og vort forhold overfor handelsbalancen. Vi vil følge udviklingen med opmærksomhed i den kommende tid og håbe på, at der overfor kommende problemer vil være villighed til at nå igennem på en for vort erhvervsliv, vor produktion og vort land forsvarlig måde, så vi udadtil og indadtil får den sunde konkurrence, som giver fremgang og opgang for et folk.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne anbefale de ændringsforslag, der foreligger fra flertallets side, og anbefale ærede medlemmer at stemme imod mindretallets ændringsforslag, og jeg vil anbefale det høje tings medlemmer at stemme for lovforslagene ved tredje behandling.

Aksel Møller: Til det ærede medlem hr. Alfred Jensen, som har stillet et forslag om en dagsorden, skal jeg allerførst sige, at mit